

SZENTES és VIDÉKE

POLITIKAI LAP

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen **vasárnap és csütörtökön.**
Előfizetési ár:
negyedévre 2 korona 50 fill. Felévre 5 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Görög-udvar,
hová a készírték címzendők

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket:
a kiadóhivatal
mérésékelt áron számít fel.

Megint döntés előtt.

Mikor jött a hír, hogy Lukács László miniszterelnöknek designáltott s szeltében méltatták ezt a „megoldást”, azóta beigazolt skepszissel fejtettük ki, hogy ez a kijelölés nem eldöntése, hanem legfeljebb újabb fázisa a hosszú válságnak. Ma erre a fölfogásra már nem kell szót vesztegetni, mert most már senki sem érti, mit lehetne Lukács megbízatásában döntésnek, megoldásnak, válságmegszüntetésnek tekinteni.

Sugyan ezen az alapon, noha nagy feszültséggel kísérjük harmadik bécsi útjára Lukácsot, konstátálhatjuk, hogy akár kap végleges megbízatást, akár nem, a válság lényegére, de még formájára is, a döntésnek alig lehet valami jelentős kihatása. Mi történhetik Bécsben? Kineveznek valakit, vagy nem neveznek ki valakit. Epp oly kevéssé befolyásolja ez a válságot, ahogy az időjárásra nincs hatással, ha a Burgban kinyitnak, vagy becsuknak egy esernyőt.

A Lukács-kíséret fölött már döntöttek idehaza s éppenséggel nem az a komolysággal, mely ezt a kísérletet az ország szempontjából fontossá teszi. Nem fogták föl úgy sem Justhék, sem a kooperálók, hogy lesz-e formálisan alkotmányos rendje az országnak, vagy sem. Justhék még valamiképpen érthetők: ők akarnak valamit s csak ha ez teljesül, hajlandók az ország égető szükségét kielégíteni. Noha abban, amit akarnak, s abban, amire a bécsi audiencia után mondják, hogy akarták, óriási különbség van. Ha Lukácsal tárgyalva is az 1911-ki bankfölváltásban jelölték volna meg akarataikat, aligha kellett volna vele Justhnak Bécsbe fáradnia.

Ez azonban mellékes. Ellenben a kooperálók részéről teljesen érthetetlen a maguktartása. Hiszen ezek a jó emberek állítólag csak menni akarnak. Az utcán fogdostak embereket: hajlandó fölváltani bennünket? Támogatjuk, csak váltson föl. Olyanoknak, akik nem kértek belőle, tanácsolták, hogy csak vállalják a kormányt minden föltétel nélkül, ők mellettük lesznek és megszavazzák nekik az idemnitást.

Szó sincs róla, merőben erkölcs-telen eljárás volt ez az utódögösös s annál, hogy megtették, csak az volt erkölcslenebb, hogy nem is komolyan tették meg. De ki kíván a teremtés mai uraitól erkölcsöt? Komolyan el-

gondolva, ez a módja a politikai vég-eladásnak megtelet a helyzetnek s megfelelt az ország igényeinek is, mely elvégre nem akar szóval is igazat adni Luégernek, aki Isztriát szuverénebb államnak tartja, mint Magyarországot, mert az akkor veri be a helytartója ablakait, mikor neki tetszik. Hát hadd jöjjön akárki, szavazzák meg neki azt az idemnitást, amelyet ha nem szavaznak meg neki, akkor is úgy nyúl az állam pénzeihez, mintha megbízták volna vele.

Hogy ezekhez az urakhoz hiába fordult Lukács azzal a kérelemmel, hogy a törvényes látszat megmentésére szavazzanak meg neki egy rövid idemnitást, az már igazán több, mint ellentmondás: az már érthető. A személyes gyűlölség egyrészt s másrészt ama nemeslelkű kérdés okolja meg: miért járjon ő jobban, mint mi? Bennünket igazán nem lehet azzal vádölni, hogy túlságosan rajongunk a Lukács kombinációért, de amit a kooperáló uraktól kívánt, azt megtagadni az ország mai helyzetében becsülettel igazán nem lehet. Nekik nem kínált programot, tölük nem kívánt közreműködést felelősség vállalást, nekik egyszerűen csak azt mondta: egészen magam, a magam ódiómára jövök, hogy mehessek vagy vissza a nyugalomba, vagy a választók elé, de addig is akarom, hogy ne törvény ellenére teljesítem tisztelem, hanem adjátok meg nekem azt az idemnitást, amit magatoknak kértetek ugyanazzal az intencióval.

Bécsnél gyanítottuk az orv intenciót, hogy a nemzeti kabinetet szándékosan ekszlekszbe akarták kompromittálni s gyűlöletesnek ítéltük. A kooperáló uraknak azonban e csunya trükk ellen nincs joguk kikelni, mikor most félreismerhetetlenül megnyilatkozik az ő kajánságuk is: ha már jön az a Lukács a mi helyünkre, ne jöhessen darabont bélyeg nélkül. Egyáltalán ijesztőn kidomborodik az összes politikusok részéről az az erkölcsi alacsonyosság, hogy nem riadnak vissza az országnak semminemű lealacsonyításától, ha ezzel más vezető politikusokat alacsonyíthatnak le. Akik tegnap szörnyen aggódtak az ekszlekszért, mikor azt Justhék az ő fejükre akarták zúditani, azok valóságos nemzeti hőstettnek és diadalnak érzik, ha Lukács jön. Lukács nem kap idemnitást s darabont módjára végrehajja azt a rendeletet, melyet Wekerle intézett az ország minden pénzügyi hatóságához.

Ezért nem tudjuk mi Lukács mos-

tani bécsi útjától sem várni a — döntést. Akármint határoznak Bécsben, az országra tartozó döntés a hazafiaktól függ s ezek talán még kevesebbet törődnek az országgal, mint az udvar. A szegény ország igazán nem tudhatja, hányadán van. Ha Bécsből kap pofont, nemzetileg fel kell háborodnia, ha Budapesten kapja, ujjongania kell. De hogy akár onnan, akár innen mást várhatna, mint pofonokat, arra sem ott, sem itt nem mutatkozik semmi jel.

Csak jöjjön a választás. Az ünnepek alatt elég ideje volt Lukács László designált miniszterelnöknek ahhoz, hogy a politikai helyzetet jól megismerhesse. Sokat tárgyalt a kooperációs pártok vezéreivel. Sokféle tervet rakott ki a bécsi tarisznyából. Mindenféle irrál-zsírral megkensgette a beteg helyzetet. De azt még sem tudta elérni, hogy a bécsi politikát partra szállítsa, révbé juttassa, itt, a magyar törekvések talaján, ahol az ő ekszpedicójának sikerét az egész ország éber figyelemmel kíséri és a nemzeti érzés meghűsítja.

És hogy ismét meghűsult Bécs kísérlete, hogy megint sikertelen maradt a burgpolitika tojtásanca, amelyet a designált miniszterelnökök Bécs és Budapest között lettenek: azt világosan mutatja az a tény, hogy Lukács László megint befejezte céltalan tanácskozásait. Már be is pakolta bécsi csudaszereit a hatalmi bördöndjébe és ismét Bécsbe ment, hogy ott hirt adjon törekvései csödjéről. Nincs olyan csillogó Lipótrend, nincs olyan udvari selyemadrág, amiért itt hiveket lehetne toborozni egy alkotmányellenes politikának. Ha a császár valamennyi aranygyapuját lenyírja és azzal hinti be a magyar politika útjait, akkor sem talál egy többségre való pártot, amely elmenjen tovább a nemzeti törekvések arulásának útján.

Lukács ezt jelentette audienciáján a császárnak. Es ha a császár nem is örülhet nagyon ennek a hírnök, a magyar király büszke lehetne az ő becsületes magyar nemzetére. Hogy aztán a tovább alig halasztható végső döntésben tud-e diadalmaskodni a király a császár fölött, — azt ne találgassuk. Az a fontos, hogy császári politika nem tud diadalmaskodni a nemzet fölött. Nem is fog talán soha. Lehet a nemzetnek néhány olyan törtetője, akik mindig vágyakozva sandítanak a hatalom felé. De ha megögysszer annyian volnának ezek a könnyű lelkiismeretűek, gyöngse had ez ahhoz, hogy vele Bécs megadásra kényszerítse a nemzeti ellenállás várát, ha csak a vár nem adja meg magát, mint a magyar vezényszó küzdelmében.

A helyzet szegletkővét: a bankot,

amelynek minden bécsi tagadás megtörik, L u k á c s László nem tudta eddig kiemelni a válságból. Nem engedte kimozdítani a Justh-párt és nem tudta megkerülni a kooperáló pártok vezérékár sem.

Már most mitévő lesz Bécs, az örökös taktikázások forrása. Bizonyosan megbizva L u k á c s Lászlót, hogy keresen más magyarokat az országban, akikkel meg lehet érteni a bécsi szót. Bizonyosan az új választásoktól várja Bécs azt a kezes mameluk-pártot, amelylyel minden engedmény nélkül újra csapra lehet útni a magyar nemzet várát.

Tehát választás lesz. A bécsi kerítők fölvonásával, a mameluk-politika kufar kerteskedésével. Így gondolja azt Bécs és azt hiszi, hogy célt is fog érni. Hát furcsa bizakodás, mely vállalkozik az ilyen politikai hadjáratra. Mert szinte előre látható a mai konstellációk mellett, hogy egyenest a késnek rohan, aki ebben a karban ma a nemzet itéletét keresi. Az ország az egész hosszú válság alatt téltenségre kárhoztatva nézte azt a kosaras politikát, amelylyel Bécs az alkotmányunkat és nemzeti jogainkat kerülgeti. Hiheti-e más, mint az osztrák fanatizmus, hogy a nemzet, ha szóhoz juthat, az ország, ha cselkedhet, nem fogja torkon ragadni ezt a gyűlölt bécsi szellemet? Az ország — ha most fasztság vesz is erőt a népén, — alig várja, hogy ezt megselekedhesse.

Csak minél előbb hívja ítéletre a nemzet Bécs. Hadd adjuk meg neki az alkotmányos jogok erejével azt a történelmi leckét, amelyre rászolgált és azt a kegyelem dőfést a magyar nemzet autóinak, amelyet megérdemelt. A választás lesz az igazi döntés, amelyet éppen ideje, hogy a nemzet ítélete oldjon meg.

A kivándorlás ellen.

Az egész országra kiterjedő társadalmi akció indult meg a nemzet sorvasztó betegségeknek: a kivándorlásnak hathatós eszközökkel leendő orvosiasára. Szaverek hagyják itt évente az országot, hogy az Oceanon túl keressék a boldogulást. Mélyen gyökerezik ez a borzasztó veszedelem, mely rohamosan elszívja a nemzet életerőit és temérdek hasznos munkatört szakit el az anyaföld kebeléről. Nincs olyan ága a gazdasági életnek, amely súlyosan ne érezze az egyre erősödő népvándorlásnak szomorú hatványait. A földművelés, az ipar és kereskedelem egyaránt nagy és folytonos vérvesztéssel fizeti meg az arat ennek a mindennél nagyobb és fajdalmasabb nemzeti nyomorúságnak. Az állam megteszi a kötelességeit a veszedelem elhárítására, a költségvetés kormány energiáján és meleg szeretettel karolta fel ezt a nagy nemzeti kérdést, de éppen a belügyminiszter hangsúlyozta, hogy az állam maga a nemzeti társadalom partfogása nélkül nem érhet el tökéletes eredményeket.

A Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület, amely József főherceg védnöksége alatt széleskörű és hatalmas kultur munkát fejt ki, vette kezébe a kivándorlás megállításának és a visszavándorlás elősegítésének nagy horderejű ügyét. A kultúregyesület már alakulásakor programjába foglalta ezt a nagy nemzeti kérdést és Galovich Jenő, a DMKE főtitkára és Gönczy Elemér dr. a DMKE titkára tervezetet dolgozott ki, az egész kulturmunka és társadalmi segítés akciójára vonatkozólag. Most azután a nyilvánosság elé lép munkájával, jelentve, hogy kebelében, de a kultúregyesülettel teljesen független hatáskörrel megalakította az Országos Kivándorlási Ligát és ezzel egy hatalmas társadalmi szövetséget hozott létre,

amelynek kizárólagos célja, hogy a nemzeti társadalom jelentékeny támogatásával a kivándorlás nemzetrontó hatását győngítse és amennyire csak lehet, magat a bajt megszüntesse.

Az ország kiválóságainak vezetése és irányítása mellett indul meg ez a nemzetfenntartó munka, a mely méltan számít arra, hogy az egész hazafiás magyar társadalom melléje áll és a nemes mozgalmat egész lelkesedéssel fölkarolja. Maga a kultúregyesület teljes erkölcsi és anyagi erejét harcra viszi a nagy célt és az a szándéka, hogy ha ezt a hatalmas szervezetet az egész országon felépítette, függetlenné fogja az amugy is szertalan hasznos irányban működő egyesülettől.

A szervezés munkája már megindult, s ezt a nagy feladatot a liga elnöksége Székely Miklós főtitkára bízta, aki évek óta teljes szakismerettel foglalkozik a kivándorlás kérdésével s ebben az irányban beható tanulmányokat végzett. Óriási adalmaz van már együtt a liganál, amely nemes akciójában meg van győződve arról, hogy az egész osztatlan magyar társadalom az összes hazai kultúregyesületek támogatásával, a kormány felügyelete mellett a kivándorlás csökkentése és a visszavándorlás elősegítése körül szomatív eredményeket fog elérni. Az Országos Kivándorlási Liga központi irodájában (Budapest, Rottenbiller-utca 10.) már megkezdte működését.

A tisztelt közönséghez.

A Szentes és Vidékek az év utolsó napjával, harminc esztendő pályafutásra tekintve vissza, lép át a harmincegyedik évfolyamába. Harminc esztendő, mely idő alatt a Szentes és Vidékek minden száma hű maradt önmagához és programjához, hogy első sorban és mindenek fölött Szentes város és Csongrád vármegye érdekeit szolgálja önzetlenül, lelkiismeretesen, soha nem kérve, soha nem vánsz munkája más jutalmat, mint közönsége elismerését: jogot ad arra, hogy bizonyos büszkeséggel, önértetesen tekintsünk vissza a mögöttünk levő, munkában eltelt évek eme hosszú sorára, mely idő alatt sok változott körülöttünk az elvek szívasarján, de mi nem változtunk soha. Hanem hűségesen kitartottunk, mikor lapunk a legválságosabb időben politikai lappá lett is, a lobogó alatt, mely a önként fölcsüdtünk és fennen lobogtattuk azt a zászlót, a szabadelvű eszmék zászlóját akkor is, amikor bizony sánda szemmel nézte kitarasztunkat a nekibuzdult, harsogó nemzeti korszak nézetet, elvet csereberélő hada.

A nagy nekibuzdítás óta lefolyt országrontó, nemzetpusztító szomorú események — öszintén fájjaluk ezt — nekünk adtak igazat. Jobb szerettük volna, ha a nagy uckihűvelés rank cérolt, ha búbanban kellett volna vallomást tennünk, hogy mi tévedtünk, — mert a nemzetnek ez szolgálta volna a javát. Nem így történt. A nemzet hősi, pőrre vetkőzve, elvtagadásról elvtagadásra bukducsolva, népméltó mivoltunkban leplelve, szorulnak le az országos közélet fórumáról s ha zavaros, vigasztalan is a m a képe, már dereng, már láthatók jelei a nemzet legjobbjai újra ébredésének, a néptömegek kijózanodásának.

Ezek a jelek, ez a kijózanodás igazolnak minket a legteljesebb mértékben; igazolják kitarasztunkat, igazolják azt, hogy nem alkudtunk lelkiismeretünkkel, hanem népszerűségért is kockáztatva, kitartottunk kezdetől vallott elveink, elfoglalt álláspontunk mellett.

Éppen ezért ma, amikor a Szentes

és Vidékek 31-ik évfolyamába lép, nem is szükséges új programot adnunk, mert a mi állásfoglalásunk nem idomul a hatalom urainak személyi vagy elvi változásai szerint, nem igazodik — napraforgóként — a felkapaszkodók napimádása után, hanem sziklaszilárdan, következetesen szögessé le bennünket azok taborához, akikben a magyarság, a nemzet igaz és hivatott vezetőit kezdettől felismertük.

A régi lobogó alá, a szabadelvűség zászlója alá való soraközásra hívjuk fel ma is a közönséget, amikor harminc éven át irántunk tanúsított kitüntető bizalmat megköszönjük és kérjük, hogy ezt a bizalmat, melyre méltó igyekszünk lenni és maradni, irántunk továbbra is megtartva, bennünket küzdelmes munkánkban támogatni kegyeskedjék.

A Szentes és Vidékek ezennel is hetenként kétszer jelenik meg bő tartalommal és az előfizetési ár is marad, amint eddig volt:

Égész évre 10 korona.

Fél évre 5 korona.

Negyedévre 2 korona 50 fillér,

mely előfizetési árt helybeli előfizetőink nyugta ellenében a lapkihordóknak fizetik, míg vidéki előfizetőink azt legcélszerűbben postautalványon kuldhetik be,

Hogy a lap szétküldésében zavar ne támadjon, kérjük az előfizetés mielőbb való megújítást.

Tisztelettel:

A „Szentes és Vidékek”
szerkesztősége és kiadóhivatala.

Ujdonságok.

Szentes, 1910. január 6.

— **Istentisztelet a görög templomban.**

A helybeli görögkeleti magyar-görög egyház templomban a szent karácsonyi misék folyó hó 6—7 és 8—án délelőtt 10 órakor tartatnak s ezeken Vajnovics Vajsláv nagyikindai lelkész fungál. A folyó hó 16—án, délelőtt 10 órakor a vasárnapi istentisztelet dr. Trbejovics Petroniusz hődvásárhelyi lelkész tartja.

— **Tisztújítások a megyehelyi községekben.** A vármegye tiszántúli járásának négy községében tartották a képviselőtestületek, a mult év utolsó napjaiban tisztújító közgyűlést: Szegváron, Derekegyházaán, Fabiansebestyénen és Magyarvárosán. Szegváron, bár erős volt a küzdelem, újból Pusztai Pált választották meg bíróknak, immár harmadikban, Fabiansebestyénen is a volt bíró, Csérna Jánost választották meg újra. Magyarváros Varga Istvánt választották meg bíróknak.

— **Népmozgalmi adatok 1909-ről.** A szentesi állami anyakönyvvezetőség hivatalos följegyzései szerint Szentesen 1909-ben összesen 915 gyermek született, kik közül református fiú 231, leány 199, összesen 430, katolikus fiú 219, leány 225, összesen 444, izraelita fiú 3, leány 9, összesen 12, ágostai evangélikus fiú 13, leány 9, összesen 22, görögkeleti fiú 3, leány 3, összesen 6, görögkatolikus 1 leány. A halva szüültek száma 28, akik közül református 11, katolikus 15, ágostai evangélikus 1 és izraelita 1. A törvénytelen gyermekek száma 49 és pedig 26 református, 22 katolikus, 1 evangélikus. Ikerzülések esete 13, ezek közül 4 református, 8 katolikus, 1 izraelita. Házasságok kötött 306 pár és pedig református reformátussal 123, katolikus katolikkal 97 izraelita iz-

raelitával 6, görögkeleti görögkeletivel 1, református katolikusokkal 68, református ágostai evangélikussal 11, református görög keletivel 1, református felekezeten kívüli 1, katolikus ágostai evangélikussal 4, katolikus izraelitával 1, katolikus görögkeletivel 1 és katolikus görögkatolikusokkal 1 pár. A vegyes párok közül a születendő gyermekek vállalására nézve megegyezést kötött 41 pár. Halálest 1909-ben összesen 883 volt. Elhalt református fi 248, nő 234, összesen 482, katolikus fi 191, nő 165, összesen 356, izraelita 7 fi, 9 nő, összesen 16, ágostai evangélikus 7 fi, 10 nő, összesen 17, görögkeleti 6 fi, 6 nő, összesen 12. Öngyilkos lett 22 egyén, véletlen halállal kimúlt 7, erőszakos halállal 3 egyén. Az elhaltak közül helybeli volt 844, vidéki, nagyrészt a kórházban elhalt 39. A születések 915 számából levonva a helybeli elhaltak 844 számát, Szentes természet-szaporulata 1909-ben 71 lélek, ami bizony édes-keves.

— **Itt az esküsz. Újév napján ismét esküszbe lépett az ország. Január elsejétől kezdve adót fizetni már ismét senki sem lesz köteles. Eppen ezért érdekes, hogy a kormány rendeletet küldött a szegedi pénzügyigazgatósághoz, amelyben az esküszszel is foglalkozik. Wekerle Sándor pénzügyminiszter kimondja körrendeletében, hogy az utalványozás a főnálló törvények és szabályok szerint s oly módon teljesítendő, hogy minden utalványozás, az esküsz megszüntével az állami költségvetésbe akadálytalanul beilleszthető legyen. Vegül hangsúlyozza a körrendelet, hogy az állami bevételek tekintetében meg kell tenni mindamit, a főnálló törvényekben és szabályokban gyökerező intézkedéseket, amelyek azok biztosítására szükségesek. Hogy ez alól az általános szabály alól a közadók terén mennyiben lesz eltérésnek helye, azt a kormány külön utasításban oly módon szabályozza, hogy az állami adóvégrehajtók az esküszben nem működhetnek, ellenben az adóhátrétek az előző időből, késedelmi kamatokkal behajthatók s ha valaki ilyen hátraleköt igen, kamatot azonban, fizetni nem akarna, a pénztárca a fizetést így is tartoznak elfogadni, fenntartatlan az államnak a kamatok beszédhetésére való joga.**

— **Házasság.** Kádár Árpád gazdasági egyesületi titkár a f. hó 8-án, szombaton vezetni oltarhoz Novobaczkay Margit úrlányt, Novobaczkay Győző armen-tisítő tartsuati tisztviselő szerzetreméltó kedves leányt. Ugyanaznap két házasságot az ifjú pár az anyakönyves előtt is.

— **Előrevetett árnyak.** A kétségtelenül küszöbön levő hazafelosztás és az erre következő új orsz. képviselőválasztás immár előreveti árnyakat Szentesre. M ó h r Béla dr. budapesti ügyvéd a múlt év őszén a maga és testvérei nevében alapítványokat tett a szentesi főgimnaziumnál. Ezt a ténykedését a »Szentesi Lap« összefüggésbe hozta újévi számában M ó h r Béla dr. Szentesen szélteben beszéd tárgyat képező azon szándékával, hogy ő a képviselőválasztások során jelölt akar lenni Szentesen és ennek volna beharangozója ez az alapítványtevés. M ó h r Béla dr. ezt zokan vette és heves kirohanást intézett, nem a Szentesi Lap cikke vagy cikkirője, hanem — ahogy ő mondja — a cikk sugalmazója ellen, kijelentvén, hogy alapítványtevésnek nem volt a neki imputált célja, mert azt csak a hálódiktálta neki. A »Szentesi Lap« erre felelve, elhiszi dr. M ó h r Béla dr. amint

mi is elhisszük, hogy az alapítványokat szülővárosra iránti ragaszkodásból tette. E mellett azonban kétségtelen az is, hogy ő az alapítványtevésnek alkalmakor ittjárva, itt nyilatkozott is arról, hogy választások esetén jelöltként fellép. Az ilyen vállalkozás sikere isten kezében van ugyan; de ha szabad dr. M ó h r Béla dr. ismeretlenül is tanácsot adunk a nélkül, hogy ezért ellentünk is támadjon, — hát az ő jól fölfogott érdekéből tanácsoljuk neki ne fecsefessen ilyen vállalkozásra se pénz, se időt és ha szülővárosát csakugyan szereti, ne idézzen itt fel olyan választói haboruságot, amelyből — profécia nélkül mondhatjuk — nem ő kerül ki győztesnek.

— **Iparhatósági megbízottak választása.** Hirt adtunk róla lapunk előző számban, hogy az 1910. évben működni hivatott iparhatósági megbízottak választására, a városi tanács mint I. fokú iparhatóság által kitűzött terminusra egyetlen szavazni akaró iparos és kereskedő nem jelentkezett és hogy így a választás meddő maradt. A városi tanács most az iparhatósági megbízottak választására új határidőül a f. hó 17-ét tűzte ki, mely napon a szavazatok délelőtt 9 óratól déli 12 óráig adhatók le az iparügyi tanácsnoknak túl a kurcai hivatalhelyiségében. Husz iparhatósági megbízottat kell választani és a tanács most azzal hívja fel a szavazásban való minél tömegesebb részvételre az iparosokat és kereskedőket, hogy amennyiben szavazati jogot most sem akarna közülni senki sem gyakorolni, — az esetben a tanács nevezi ki az 1910-ben működni hivatott iparhatósági megbízottakat.

— **Hímen hírek.** Linczenbold Lajos polgári leányiskolai tanár eljegyezte Harsányi Iona bismasszonyt, a jeles képzetségű zongoratanonőst. Revész Ede, a Strasser és König gabonakereskedő cég szentesi pénztárosa a napokban tartotta eljegyzését Csongrádon Varadi Rózsika bismasszonnyal.

— **Bajok az anyási révnél.** A Tisza rohamos téli időben szokatlan aradása isméteken sok akadályt gördít a mindszentirévkén való közlekedés elé. Így december 30-án is kicsibe mut, hogy szerencsétlenség nem történt az anyási révben. A rohamos aradat felszakította a jobbparton vasmacskával lekötött acél révköcset s a komp a balparton, megrakodva épp akkor akart kikötni, mikor az acédsodrony elszakadt. Nagy ügygyel bajjal szerencsére sikerült a kompot kikötöni, ami elejét vette a veszedelmnek. A kocsiakat, lovakat azonban úgy kellett egyenként a kompból kiemelni.

— **Házipari tanfolyam Mindszentben.** A f. hó 3-án az apoldai iskolaiban, kószarót és vesszőfőnö házipari tanfolyam nyílt meg Mindszentben, melyen a felnőttek alapos képzést nyerhetnek az emlelt háziparokban. A tanfolyam, mely az állam, a vármegye és a gazdasági egyesület támogatásával nyílt meg, teljesen ingyenes, senkinek, aki benne részt vesz, egy fillér költségbe sem kerül. Az állam ugyanis nemcsak kellő mennyiségű vesszőt bocsát az iskola rendelkezésére, de a szakhatót is díjazza, azonfölül gondoskodik a tanfolyamon készült árúk átvételéről és értékesítéséről. A község viszont fűti és világítja a tanfolyámot. A hasznos és könnyen elsajátítható házipar meghonosításával új kereseti forrás nyílik a népnek, mely jól tenné, ha így téli időn latogatna ezt a tanfolyamot, hogy ott téli munkát tanujon, mely a konyhára is hoz valamit.

— **Teaestély.** Az izraelita hölgyek teaestélye, melyet az izraelita jótékony nőegylet és a szegénysorsú iskolásokat ruházó egyelet alapítóje javára rendeznek, a végleges megállapodás szerint, folyó hó 8-án, szombaton este lesz, az izraelita iskola nagy-

termében. Az estélyen — a teához, hideg buffét allítanak, úgy, hogy mindenki ott is vacsorázhat igen mérsékelt költsékes melletti is, akinek úgy tetszik. Az estélyre külön, névre szóló meghívókat nem bocsátanak ki, sem részvételi aláírási ívet, hanem a hírlapi közlés szolgál meghívóul mindenkinek. Az emberbaráti nemese celt tekintve azonban, amelyet ez a teaestély szolgálni kíván, hiszszük, hogy ez az estély így is igen látogatott, — amellet, amit külön mondanunk alig szükséges, feszelen, családias jellegű, kedélyes mulatság is lesz.

— **Bicskázó legények.** Alighanem ismét áldozata lesz a bicskának, amely a községbeli virtuosus legénység kezében valóságos bölökölő szerszám lett. A napokban, úgy esti 7 óra tájban Csongrádon három-négy legény állított be Dékán y Béla dr. főorvoshoz, hogy vizsgálta meg egyik tarsukát, akit bicskával megszurta. A főorvos a megjelölt vizsgálat után, minthogy a sebesülést életveszélyesnek találta, a legényeket a csendőrséghez utasította azzal, hogy azonnal tegyenek ott följelentést. A csendőrség viszont, az előzetes nyomozás megejtése előtt, szóbeli jelentést tett az csetről az ottani járásbírósz vizsgáló bírójának, aki — mielőtt írásbeli jelentést kapott volna — tényleg rögtön elment a sebesült legény, Balogh Janos lakására, hogy kihallgassa. A 18 éves legény ekkor eskü alatt a következőket adta elő: Ő és két társa a megszegettől igyekeztek a kérdéses napon este fel a lakására mikor utközben cimboráikkal, Pintér Mihállyal és Bertus Lászlóval találkoztak akiket barátságosan köszöntött. Pintér azonban ezt pófolnál viszonzotta, mire Balogh Janos Nagypal Balázshoz ment, aki a szentén jelen volt Gyánti Németh Antal, David Ferenc, Tantucz Pál, Felföldi József és Bodák Andras legényekkel együtt hazakísérte, miután az eset után maga nem mert tovább menni. Mikor aztán azon útra sarkához értek, melyben Balogék laknak, a két legény ismét szembe került velük s ekkor Pintér Mihály egy bicskával megzsúrta Balogot, hogy életbenmaradásához kevés a remény. A megszurtt legénynek még volt annyi ereje, hogy az orvoshoz a maga lábán ment el, de onnan mar haza kellett szállítani s ha életben marad, úgy ez csak a gyorsan alkalmazott orvosi segítségnek lesz köszönhető. Az eset tehát ismét egy ok nélkül történt bicskázás, melyben a legényvirtusú vízi csaka a szerepet. De ez és az ehhez hasonló esetek a megye beléi azon községekben, melyekben az ilyen bicskázások napirenden vannak, arra készíthetné valahára a községkebeli csendőrséget és rendőrséget, hogy esti és éjjeli cirkálásai alkalmakor, ahány ködörgő legény nyel csak találkozhatnak, mindent megmozdasson alaposan és a bicskákat szedjék el tőlük. Hiszen akinek közülni tetszik, masnap reggel jelentkezhette a bicskajárót.

— **Teaestély a református körben.** A helybeli református kör választmányja elhatározta, hogy a múlt évben kitűnő sikerrel tartott teaestélyei sorozatot ez évben folytatja. A téli évadban az első teaestélyt a kör folyó hó 15-én tartja, saját haza helyiségében, Vecsery Miklósné úrasszony és dr. Soltesz Gyula főgimn. tanár közreműködésével; míg a zenét Leloha Kis Bandi kintőné zenekara szolgáltatja. Az estélyre, mely esti 8 órakor kezdődik s amelyen 1 korona a belépődíj, külön, névre szóló meghívókat nem bocsátanak ki.

— **Öngyilkosság.** Egy 25 éves fiatal asszony, Kandász Etel f. hó 2-angyfaoldatot ivott, hogy életét eleméssze. Még elve szállítottak be a borzalmak kínok szenvedő asszonyt a vármegyei kórházba ápolás végett, ahol a őt kihallgató Balogh Szabó Sándor rendőrfőnökműködésére kérdésre csak annyit felelt, hogy meg akar halni. Ez a vágya teljesült is a boldogtalan teremtésnek, mert masnap reggelre a méreg elvégezte romboló munkáját és a fiatal asszony, a leggondosabb orvosi ápolás dacára meghalt.

Melyik jobb?

Egyszerű csukamájolajnál minden esetben jobb a SCOTT-féle EMULSIÓ. Jobb mert könnyen emészthető és ennél fogva gyorsabb és erőteljesebb a hatása.

Jobb azért is,

mert szívesen veszik be azok, a kik a csukamájolajat undorító íze miatt visszautasítják.

Csakis tiszta és magasfokú lófeni (norvégországi) csukamájolaj használatára engedtetik meg a S

Scott-féle Emulsió

Az Emulsió készítésére; mert csak ez a legáltalánosabb a COTT-féle módszer védjegyjét — a halászt kérjük figyelembe venni.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógyszertárban.

Nyilatkozat.

Városunk határendezése ügyében a városi képviselőtestülethez beadott indítványom indokait ismertető hírlapi cikk megjelenése alkalmából, e kérdés ily módon történt felvetésének jogosultsága — úgy értesültem — vitatkozás tárgyát képezi. — Türelemet kérek az ezen ügyben Szentes városra nézve kedvező törvényhat. bizottsági határozat törvényszerű letárgyalásának befejeztéig; — annyit azonban kötelességemnek tartok eljárássom igazolására kijelenteni, hogy e kérdést a most érvényben álló 1886 évi 22. t. c. 148 §-ában foglaltakból következtetve vélttem ily módon felvethetőnek és abban határozat hozatára a vármegye törhat. bizottságát illetékesnek. — Ezen törvényszakasz ugyanis az 1871 évi 18 t. c. 20 és 21 §-a rendelkezésének megfelelőleg márcsától pusztai területek újra csatolásánál követendő eljárást szabályozza. Minthogy Pusztai-királyságnak Derekegyháza és Magocs községekhez csatolásánál a múltban követett eljárás az itt hivatkozott régi községi törvény 21 §-ba utközik, az tehát nem létezőnek tekintendő, — ugyanazért ezen területnek hova tartozása kérdésében most úgy kell eljárni, mintha a csatolás iránt eddig intézkedés nem történt volna.

Szentes, 1910. január 4.

Albertényi Antal.

Felhívás.

A »Szentesi Általános Népkör« folyó évi február hó 6-án, délután 2 órákor tartja ez évi rendes tisztújító közgyűlést, melyre a tagokat ezúton is tisztelettel meghívja

az elnökség.

Ha netalán a tagok kellő számmal ezen a közgyűlésen nem jelennek meg, akkor a folyó évi február 13-án délután 2 órákor fog, — a megjelent tagok számára való tekintet nélkül — a közgyűlés megtartatni. 3—1

Felolvasó szerkesztő: BÄNFALVI LAJOS.

Kiadótulajdonos »Szentes és Vidéke« könyvnyomda

Egy jó forgalmú harisnyakötőde

4 géppel jutányos áron eladó.
Ertekezni a helyszínen
Simkó Ignác-ház lehet.

Nyomatott a „Szentes és Vidéke“ könyvnyomda gyorsajtójan Szentesen 1910.

Ösödöktől fogva szappannal tisztítjuk a ruhán csett foltot, szappannal tartjuk tisztán testünket, szappan a legjobb szer a fog és számosásra is a modern orvosi tudomány legújabb tanítása szerint. Erthető tehát Sztraka Menthol fogszappanjának közkedveltsége, mely az inyt nem marja, mégis erősen desinfiálja, habja nem undorító, sőt ellenkezőleg tartósan üdítő hatása eljut a fogközök legelrejtettebe zugába is. E szappannak köszönhető, hogy kellemetlen szájszag, s fogak romlása nincs többé. Ara gyógytárakban 1 korona. 3 drbot 3 koronáért bérmentve küld Sztraka gyógyszerész Mohol. Kapható Szentesen Vecsery Miklós gyógyszerésztárban. 8—1

kerestetik a »Szentesi Általános Népkörbe«. A feltételek megtudhatók Türi János bognár és Varga József sertés-kereskedőnél. Pályázatok beadhatók a folyó évi február hó 1-ig az elnökhöz címelve.

Üzletvezető

kerestetik a »Szentesi Általános Népkörbe«. A feltételek megtudhatók Türi János bognár és Varga József sertés-kereskedőnél. Pályázatok beadhatók a folyó évi február hó 1-ig az elnökhöz címelve.

2—1

Gyuritska Gábor
elnök.

Zongora tanítás.

Tisztelettel értesitem a. t. szülőket, hogy egészségem teljes helyreállítással a zongoratanítást ismét megkezdtem.

Tanítványok jelentkezhetnek bármikor 1. kerület, Tóth József-útca 28. szám alatt levő lakásomon.

3—1

Bartha János.

Kiadó üzlethelység.

özv. Liebwerth Mihályné házában, vásárhelyi-útca 8 szám alatt üzlethelység lakással vagy annélkül, mely mindenre igen alkalmas, azonnal vagy Szentgyörgy napra kiadó. Ertekezni lehet a tulajdonossal. 8—1

Csongrád község előjáróságától.

ad: 5604—1909. szám.

Pályázati hirdetmény.

Felhívtnak mindazon közép vagy felsőbb iskolai tanulók, kik a néhai Tari László csongrádi volt lakos által hagyományozott 60 000 korona alapítványi összeg kamataiban részesülni s illetve Tari István alapítványi ösztöndíjas elhalálozásával megüresedett évi 700 koronás alapítványi helyre pályázni óhajtanak, miszerint pályázati kérvényeiket e hirdetmény közzétételétől számított 15 nap alatt Csongrád község előjáróságánál okvetlen nyujsák be.

Az alapítványi összeg 700 koronás ösztöndíja oly közép vagy felső tanintézetű csongrádi illetőségű és születésű tanulóknak adatik ki, ki szegénységét, a tantárgyakban jeles előme-

netelét s jó magaviseletét megfelelő okmányokkal igazolja.

Az ösztöndíjra első sorban jogosítottak a néhai Tari József (kinek neje volt Berkes Anna) csongrádi lakostól leszármazó tanulók, kiktől csupán az kívánatik, hogy tanulmányaikban jó előmenetelt tanúsítsanak.

Csongrád, 1909. évi dec. hó 30-án.

Sóhlya Gyula s. k.
főjegyző.

Nagypál Imre s. k.
bíró.

Egy ügyes fiú tanulónak felvétetik, lapunk könyvnyomdájában.

1 koronás

4 éves heti betétes részjegyek már jegyezhetőek a Szentesi Központi takarékpénztár részv. társ.-nál. 20—4

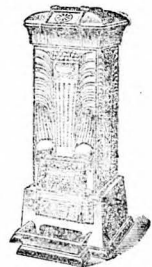
Földeladás.

Néhai Horváth Ilona volt Nagy Sándorné örökösei váci lakosok Kis-tókei és felsőréti 340 hold földjük kedvező fizetési feltételek mellett apróbb részletekben is eladó. — Ertekezni lehet Szentesen Horváth Jenővel.

4 vagy 5 éves

befizetéses részletek jegyezhetőek a Szentes-vidéki takarékpénztárnál

Musgrave EREDETI IR KÁLYHA

10—1

A jelenkor legjobb töltőkályhája. Minden nagyságban 80—3200 m³ fűtőerővel. Garms Chr. kályhagyára, Bódenbachban. Raktár: Gunszt Lipót udódánál, Szentes.